

El patrimoni artístic de la província de Castelló s'enriqueix gràcies a la inestimable generositat de la família de Javier Ordóñez Ramos, mitjançant la donació de dues teles de Vicent Castell, les quals s'incorporen de manera permanent als fons de la Diputació Provincial. Amb este nou ingrés, i en el 181 aniversari de la creació del Museu de Belles Arts, es reafirma el seu compromís amb la conservació i divulgació de la memòria i tradicions de la nostra terra.

Vicent Castell Doménech (Castelló, 1871-1934), figura entre els artistes que, “han deixat profunda petjada en la pàgines de la història de l'art...” (Puerto, 1971). D'estil costumista amb connotacions pròximes a l'impressionisme (Feliu, 2006), va ser pensionat per la Diputació, formant-se tant en les Reials Acadèmies de Belles Arts de València (1893), Barcelona i Madrid, com a través de la seua estada a Roma (1899). Va viatjar a París, va tornar a Madrid, tornant definitivament a Castelló on va ser professor de l'escola d'Arts i Oficis i “creador de la primera gran escola de pintors castellonencs” (Olucha, 1996), a més de Tinent Alcalde en els anys 20 (Gascó, 1987). Va obtenir diferents medalles amb obres hui dia exposades en el museu: *Laparotomia* (medalla de bronze en l'Exposició de Belles Arts i Indústries Artístiques de Barcelona de 1898), *Segadors Castellonencs* (tercera medalla en l'Exposició Nacional de Madrid de 1901), entre altres.

Amb un registre temàtic centrat en temes regionals, va abandonar l'academicisme rígid dels seus inicis per a abraçar un realisme més vibrant que, incorpora una major càrrega psicològica als seus personatges. Pintats a l'oli, els llenços incorporats a la col·lecció, mostren esta evolució tècnica i expressiva. Preocupat per la llum i el color, les figures contrasten amb el fons a través d'una paleta més lluminosa i rica, amb pinzellades cada vegada més soltes entorn de 1910.

Castell representa a la mateixa model abillada amb sengles abillaments típics. Al respecte, si bé no és possible corroborar-ho i referint-se a la tercera etapa “els seus models van ser sempre la seua esposa, els seus fills o els amics més reunits, o el del més immediat entorn local” (Gascó, 1987). Una temàtica comuna a altres mestres valencians de l'època, on s'idealitzava la bellesa local a través de la indumentària tradicional i/o elements com les flors de l'horta, d'acord amb els gustos de la societat castellonenc del moment.

Connectant amb “Una llauradora” de 1884 de Puig Roda, el primer llenç representa dit ideal femení amb elements característics del costumisme valencià. Així, la model pentinada amb pentinat de tres ratlles i portant roses sobre les mans i falda, vesteix camisa amb manga de fanal i volant per damunt del colze, falda d'espòli rosa floral pròpia de la tradició tèxtil de la zona, manteleta fina amb brodats daurats i davantal a joc, al costat d'adorns en daurat (pendents i agulles amb maragdes i pinta), representats també en peces ceràmiques del museu.

En el segon, de 1909, la model vesteix la indumentària tradicional de mudar de les classes populars i del camp castellonenc. En este cas, lluïx una camisa blanca arromangada, cosset o gipó fosc, mocador de pit amb serrells, falda ocre ratllada i sobre falda blava amb estampat de flors. Amb arracades criolles daurades, el cabell s'arreplega cap arrere de manera natural per a facilitar l'encesa del cresol. Al fons, la sanefa en blava i verd del taulell ens torna a situar en l'entorn valencià.

Dos llenços, la mateixa model, una joia etnogràfica que mostra els gustos, usos i costums de finals del XIX i principis del XX. Dos olis d'un artista “que va estimar a la seua terra natal com a part de si mateix” (Castell Alonso, 1987).

NUEVAS INCORPORACIONES
A LA COLECCIÓN

DONACIÓN DE DOS LIENZOS DE VICENT CASTELL (1871-1934)

NOVES INCORPORACIONS
A LA COL·LECCIÓ

DONACIÓ DE DOS LLENÇOS DE VICENT CASTELL (1871-1934)

Vicent Castell Doménech, S/T, S/F, óleo sobre lienzo, 76 x 106 cm, Diputación de Castellón.
 Vicent Castell Doménech, S/T, S/D, oli sobre tela, 76 x 106 cm, Diputació de Castelló.

Vicent Castell Doménech, S/T, 1909, óleo sobre lienzo, 76 x 106 cm, Diputación de Castellón.
 Vicent Castell Doménech, S/T, 1909, oli sobre tela, 76 x 106 cm, Diputació de Castelló.

El patrimonio artístico de la provincia de Castellón se enriquece gracias a la inestimable generosidad de la familia Javier Ordóñez Ramos, mediante la donación de dos lienzos de Vicent Castell, los cuales se incorporan de forma permanente a los fondos de la Diputación Provincial. Con este nuevo ingreso, y en el 181 aniversario de la creación del Museo de Bellas Artes, se reafirma su compromiso con la conservación y divulgación de la memoria y tradiciones de nuestra tierra.

Vicent Castell Doménech (Castellón, 1871–1934), figura entre los artistas que, han dejado profunda huella en la páginas de la historia del arte...” (Puerto, 1971). De estilo costumbrista con connotaciones cercanas al impresionismo (Feliu, 2006), fue pensionado por la Diputación, formándose tanto en las Reales Academias de Bellas Artes de Valencia (1893), Barcelona y Madrid, como a través de su estancia en Roma (1899). Viajó a París, volvió a Madrid, regresando definitivamente a Castellón donde fue profesor de la escuela de Artes y Oficios y «creador de la primera gran escuela de pintores castellonenses» (Olucha, 1996), además de Teniente Alcalde en los años 20 (Gascó). Obtuvo distintas medallas con obras hoy día expuestas en el museo: *Laparotomía* (medalla de bronce en la Exposición de Bellas Artes e Industrias Artísticas de Barcelona de 1898), *Segadors Castellonencs* (tercera medalla en la Exposición Nacional de Madrid de 1901), entre otras.

Con un registro temático centrado en temas regionales, abandonó el academicismo rígido de sus inicios para abrazar un realismo más vibrante que, incorpora una mayor carga psicológica a sus personajes. Pintados al óleo, los lienzos incorporados a la colección, muestran dicha evolución técnica y expresiva. Preocupado por la luz y el color, las figuras contrastan con el fondo a través de una paleta más luminosa y rica, con pinceladas cada vez más sueltas en torno a 1910.

Castell representa a la misma modelo ataviada con sendos atuendos típicos. Al respecto, si bien no es posible corroborarlo y refiriéndose a la tercera etapa “sus modelos fueron siempre su esposa, sus hijos o los amigos más allegados, o el del más inmediato entorno local” (Gascó, 1987). Una temática común a otros maestros valencianos de la época, donde se idealizaba la belleza local a través de la indumentaria tradicional y/o elementos como las flores de la huerta, acorde con los gustos de la sociedad castellonense del momento.

Conectando con “*Una labradora*” de 1884 de Puig Roda, el primer lienzo representa dicho ideal femenino con elementos característicos del costumbrismo valenciano. Así, la modelo peinada con tres moños y portando rosas sobre las manos y regazo, viste camisa con manga de farol y volante por encima del codo, falda de espolín rosa floral propia de la tradición textil de la zona, manteleta fina con bordados dorados y delantal a juego, junto a adornos en dorado (pendientes y agujas con esmeraldas y peineta), representados también en piezas cerámicas del museo.

En el segundo, de 1909, la modelo viste la indumentaria tradicional de mudar de las clases populares y del campo castellonense. En este caso, luce una camisa blanca arremangada, corpiño o gipó oscuro, mocador de pit con flecos, falda ocre rayada y sobre falda azul con estampado de flores. Con zarcillos de aro dorados, el cabello se recoge hacia atrás de forma natural para facilitar el encendido del candil. Al fondo, la cenefa en azul y verde del azulejo nos vuelve a situar en el entorno valenciano.

Dos lienzos, la misma modelo, una joya etnográfica que muestra los gustos, usos y costumbres de finales del XIX y principios del XX. Dos óleos de un artista “que amó a su tierra natal como parte de sí mismo” (Castell Alonso, 1987).